

Мещеряков Володимир Євгенійович

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри глобальної економіки
Державний біотехнологічний університет, Харків, Україна
e-mail: vmeshch@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4709-5436>

Смородько Павло Володимирович

аспірант кафедри економіки та бізнесу
Державний біотехнологічний університет
вул. Алчевських, 44, Харків, Україна
e-mail: paulspam@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-1891-0069>

**ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЇХ ВАРТОСТІ ТА РИЗИКІВ**

Meshcheriakov Volodymyr

PhD in Economics, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Global Economics
State Biotechnological University
Kharkiv, Ukraine
e-mail: vmeshch@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4709-5436>

Smorodko Pavlo

Postgraduate Student of the Department of Economics and Business
State Biotechnological University
44 Alchevskykh St., Kharkiv, Ukraine
e-mail: paulspam@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-1891-0069>

**ECONOMIC RESILIENCE OF ENTERPRISES
THROUGH THE PRISM OF THEIR VALUE AND RISKS**

Анотація. В умовах зростаючої нестабільності економічного середовища питання забезпечення економічної стійкості підприємств набувають особливої актуальності. Для сучасних підприємств характерними є посилення конкурентного тиску, нестабільність ринкової кон'юнктури, обмеження доступу до фінансових ресурсів, трансформація ринкових структур та зростання впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків. За таких умов підприємства змушені не лише підтримувати стабільність функціонування, але й формувати здатність до адаптації та розвитку. Це потребує використання сучасних інструментів стратегічного управління, що дозволяють за-

безпечувати довгострокову економічну стійкість і підтримувати конкурентні позиції підприємств на ринку. Економічна стійкість підприємства є складною багатокомпонентною категорією, яка відображає здатність суб'єкта господарювання ефективно функціонувати в умовах змін зовнішнього середовища та забезпечувати стабільність економічних результатів діяльності. У науковій літературі економічну стійкість розглядають як здатність підприємства протистояти дестабілізуючим факторам, ефективно використовувати наявні ресурси та підтримувати рівновагу між економічними результатами діяльності і потенціалом розвитку. Водночас економічна стійкість пов'язана з рівнем фінансової стабільності, ефективністю управління, адаптивністю організаційної структури та здатністю підприємства формувати і підтримувати довгострокові конкурентні переваги. У сучасних умовах господарювання важливого значення набуває дослідження економічної стійкості підприємств через призму їх вартості та ризиків господарської діяльності. Вартість підприємства виступає інтегральним показником ефективності його функціонування, який відображає рівень використання ресурсів, фінансову стабільність, інвестиційну привабливість та потенціал подальшого розвитку. Водночас на формування вартості підприємства суттєво впливають різноманітні економічні ризики, що виникають у процесі господарської діяльності та визначають рівень його стійкості. Зростання економічних ризиків, пов'язаних із нестабільністю ринків, змінами умов господарювання, коливанням попиту та пропозиції, безпосередньо впливає на динаміку вартості підприємств та їх інвестиційну привабливість. За таких умов особливого значення набуває використання вартісного підходу до оцінювання бізнесу, який дозволяє комплексно оцінювати стан підприємства, визначати потенційні загрози та формувати ефективні управлінські рішення щодо підвищення економічної стійкості підприємств. Забезпечення економічної стійкості підприємств потребує комплексного підходу, що поєднує оцінювання вартості бізнесу, управління ризиками та використання сучасних інструментів стратегічного управління. Реалізація такого підходу дозволяє підвищити ефективність функціонування підприємств, забезпечити їх стабільний розвиток та зберегти конкурентні позиції в умовах нестабільного економічного середовища.

Ключові слова: економічна стійкість підприємства, вартість підприємства, оцінювання бізнесу, економічні ризики, управління підприємствами, стратегічне управління, економічна нестабільність, адаптація підприємств, конкурентоспроможність підприємства, фінансова стійкість, стратегічна стійкість, антикризове управління, розвиток підприємства.

Abstract. In conditions of increasing instability of the economic environment, the issues of ensuring the economic sustainability of enterprises become particularly relevant. Modern enterprises face growing competitive pressure, instability of market conditions, limited access to financial resources, transformation of market structures, and the strengthening influence of both external and internal risks. Under such circumstances, enterprises are forced not only to maintain stability in their functioning but also to develop the ability to adapt and evolve. This requires the use of modern strategic management tools that enable enterprises to ensure long-term economic sustainability and maintain competitive positions in the market. Economic sustainability of an enterprise is a complex and multidimensional category that reflects the ability of a business entity to operate effectively in a changing external environment while maintaining stable economic performance. In scientific literature, economic sustainability is commonly interpreted as the ability of an enterprise to withstand destabilizing factors, effectively utilize available resources, and maintain a balance between economic performance and development potential. At the same time, economic sustainability is closely related to the level of financial stability, management efficiency, adaptability of the organizational structure, and the ability of an enterprise to create and maintain long-term competitive advantages. Under modern economic conditions, particular importance is attached to studying the economic sustainability of enterprises through the prism of their value and business risks. The value of an enterprise acts as an integral indicator of its performance, reflecting the efficiency of resource utilization, financial stability, investment attractiveness, and the

potential for further development. At the same time, the formation of enterprise value is significantly influenced by various economic risks arising in the process of business activity and determining the level of its sustainability. The growth of economic risks associated with market instability, changing business conditions, and fluctuations in supply and demand directly affects the dynamics of enterprise value and their investment attractiveness. Under such conditions, the application of the value-based approach to business evaluation becomes particularly important, as it allows for a comprehensive assessment of the enterprise's condition, identification of potential threats, and development of effective managerial decisions aimed at strengthening the economic sustainability of enterprises. Thus, ensuring the economic sustainability of enterprises requires an integrated approach that combines business valuation, risk management, and the use of modern strategic management tools. The implementation of such an approach contributes to improving the efficiency of enterprise functioning, ensuring their stable development, and maintaining competitive positions in conditions of an unstable economic environment.

Keywords: economic sustainability of the enterprise, enterprise value, business valuation, economic risks, enterprise management, strategic management, economic instability, enterprise adaptation, enterprise competitiveness, financial sustainability, strategic sustainability, crisis management, enterprise development.

Постановка проблеми. Сучасні умови функціонування підприємств характеризуються високим рівнем економічної нестабільності, посиленням конкурентного тиску, трансформацією ринкових відносин та зростанням впливу зовнішніх і внутрішніх ризиків. Нестабільність макроекономічного середовища, коливання попиту і пропозиції, обмеження доступу до фінансових ресурсів, зміни логістичних і виробничих зв'язків зумовлюють необхідність пошуку нових підходів до забезпечення стабільності функціонування підприємств. У таких умовах здатність підприємства ефективно адаптуватися до змін середовища, підтримувати конкурентні позиції та забезпечувати стабільність господарської діяльності стає одним із ключових факторів його розвитку.

Однією з важливих характеристик ефективності функціонування підприємства є його економічна стійкість, яка відображає здатність підприємства підтримувати рівновагу між результатами діяльності та потенціалом розвитку в умовах динамічного економічного середовища. Водночас сучасні умови господарювання потребують розгляду економічної стійкості підприємства не лише з позицій фінансової стабільності, але й через призму вартості підприємства як інтегрального показника ефективності його функціонування. Саме тому актуальним науковим завданням є обґрунтування підходів до оцінювання економічної стійкості підприємств з урахуванням їх вартості та ризиків господарської діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми забезпечення економічної стійкості підприємств, формування ефективних механізмів управління та оцінювання їх розвитку є предметом дослідження багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців. Значний внесок у дослідження сутності економічної стійкості підприємства та факторів її забезпечення зробили О. В. Ареф'єва, Д. М. Гординська, які розглядають економічну стійкість як здатність підприємства ефективно функціонувати в умовах змінного зовнішнього середовища та забезпечувати стабільність господарської діяльності на основі раціонального використання ресурсів [1]. Питання управління економічною стійкістю промислових підприємств та механізмів її формування досліджувалися у працях

В. Л. Іванова, де економічна стійкість розглядається як комплексна характеристика, що відображає можливість підприємства підтримувати рівновагу між економічними результатами діяльності та потенціалом розвитку [7].

Важливий внесок у розвиток теоретичних і методичних підходів до оцінювання фінансової та економічної стійкості підприємств зробили А. М. Шаблиста, Р. В. Шамрін, І. Ф. Ясіновська та О. О. Яцух, які обґрунтували систему показників та методів аналізу фінансового стану підприємств і визначили основні фактори, що впливають на рівень їх стійкості [8–10, 14, 15]. Дослідження І. Й. Яремка присвячені розробленню економічного інструментарію управління фінансово-економічною стійкістю підприємств, що дозволяє оцінювати ефективність їх діяльності та формувати передумови стабільного розвитку [13].

У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється також питанням стратегічного управління підприємствами, формування їх конкурентоспроможності та адаптації до змінного економічного середовища. Зокрема, у працях Л. В. Шовкун-Заблоцької розглядаються питання формування механізмів забезпечення конкурентоспроможності підприємств, інноваційного розвитку та управління підприємницькими структурами в умовах економічної нестабільності [10–12]. Водночас у зарубіжних дослідженнях значна увага приділяється ролі управління та стратегічного менеджменту у забезпеченні стійкості підприємств, зокрема у працях Р. Drucker та інших дослідників [4].

Попри значну кількість наукових досліджень, питання оцінювання економічної стійкості підприємств через призму їх вартості та ризиків господарської діяльності потребують подальшого дослідження. Недостатньо уваги приділяється обґрунтуванню підходів до використання інструментів оцінювання бізнесу в системі управління економічною стійкістю підприємств, що зумовлює необхідність подальших наукових розробок у цьому напрямі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень, присвячених проблемам економічної та фінансової стійкості підприємств, низка важливих аспектів цієї проблематики залишається недостатньо розкритою. У більшості наукових праць економічна стійкість підприємства розглядається переважно через призму фінансових показників або результатів господарської діяльності, тоді як питання комплексного оцінювання економічної стійкості з урахуванням вартості підприємства та ризиків господарської діяльності досліджені недостатньо. Потребує подальшого наукового обґрунтування також використання інструментів оцінювання бізнесу у системі стратегічного управління підприємствами з метою підвищення їх економічної стійкості та адаптивності до змін зовнішнього середовища.

Методика дослідження. Методичною основою дослідження є сукупність загальнонаукових та спеціальних методів економічного аналізу, що дозволяють комплексно дослідити проблеми забезпечення економічної стійкості підприємств через призму їх вартості та ризиків господарської діяльності. Інформаційною базою дослідження стали наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених з питань економічної стійкості підприємств, управління підприємствами, стратегічного менеджменту та оцінювання бізнесу, а також матеріали наукових публікацій, що висвітлюють сучасні підходи до оцінювання економічної стійкості та вартості підприємств.

У процесі дослідження застосовано методи теоретичного узагальнення та систематизації — для уточнення сутності економічної стійкості підприємства та визначення її основних складових; методи аналізу і синтезу — для дослідження взаємозв'язку між економічною стійкістю підприємства, його вартістю та ризиками господарської діяльності; системний підхід — для обґрунтування ролі оцінювання бізнесу в системі управління підприємством; порівняльний аналіз — для узагальнення сучасних підходів до оцінювання економічної стійкості підприємств. Використання зазначених методів дозволило сформулювати комплексне уявлення про механізми забезпечення економічної стійкості підприємств та визначити можливості застосування вартісного підходу в системі управління підприємствами.

Метою статті є обґрунтування теоретичних підходів до розуміння економічної стійкості підприємств та визначення ролі вартості підприємства як інтегрального показника ефективності його функціонування в умовах економічної нестабільності. Для досягнення поставленої мети передбачено дослідити взаємозв'язок між економічною стійкістю підприємства, його вартістю та ризиками господарської діяльності, а також визначити можливості використання інструментів оцінювання бізнесу в системі управління підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Економічна стійкість підприємства є однією з ключових характеристик ефективності його функціонування в умовах динамічного економічного середовища. У сучасній економічній науці економічну стійкість розглядають як здатність підприємства підтримувати стабільність господарської діяльності, ефективно використовувати наявні ресурси та забезпечувати розвиток у довгостроковій перспективі, незважаючи на вплив внутрішніх і зовнішніх факторів [1, 7]. Такий підхід передбачає розгляд економічної стійкості як комплексної системної характеристики, що відображає результати функціонування підприємства, ефективність управління та потенціал його подальшого розвитку.

У науковій літературі економічна стійкість підприємства тісно пов'язується з поняттями фінансової стабільності, конкурентоспроможності, економічної безпеки та стратегічного розвитку підприємства. Дослідники зазначають, що економічна стійкість формується під впливом комплексу факторів, серед яких важливу роль відіграють фінансовий стан підприємства, рівень ефективності використання ресурсів, організаційна структура управління, інноваційна активність та здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища [8–10, 14]. Саме тому забезпечення економічної стійкості підприємства передбачає комплексний підхід до управління його діяльністю, що охоплює різні функціональні підсистеми підприємства.

Важливим аспектом дослідження економічної стійкості підприємства є визначення взаємозв'язку між рівнем його стійкості та вартістю підприємства. У сучасних умовах господарювання вартість підприємства розглядається як інтегральний показник ефективності його функціонування, який відображає результати господарської діяльності, ефективність використання ресурсів, рівень інвестиційної привабливості та перспективи подальшого розвитку. Таким чином, зростання вартості підприємства може розглядатися як один із показників підвищення рівня його економічної стійкості.

Разом з тим формування вартості підприємства відбувається під впливом значної кількості факторів, що характеризують різні аспекти його діяльності. До

таких факторів належать фінансові результати діяльності підприємства, структура та ефективність використання активів, рівень рентабельності, інноваційна активність, ефективність системи управління, а також вплив зовнішнього економічного середовища. В умовах нестабільності ринкового середовища та зростання економічних ризиків особливого значення набуває дослідження факторів, що впливають на формування вартості підприємства та його економічну стійкість.

Одним із важливих напрямів підвищення економічної стійкості підприємств є використання сучасних підходів до оцінювання бізнесу. Вартісний підхід до оцінювання підприємства дозволяє визначити реальну вартість бізнесу, оцінити ефективність використання ресурсів та визначити потенційні напрями підвищення ефективності діяльності підприємства. Використання інструментів оцінювання бізнесу у системі управління підприємством сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень, забезпечує можливість своєчасного виявлення негативних тенденцій у діяльності підприємства та формування ефективних стратегій розвитку.

**ТАБЛИЦЯ 1 — ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ЕКОНОМІЧНУ СТІЙКІСТЬ ТА ВАРТІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА**

№	Група факторів	Характеристика впливу на економічну стійкість підприємства
1.	Фінансові фактори	Визначають рівень платоспроможності, ліквідності, рентабельності та фінансової незалежності підприємства
2.	Виробничо-технологічні фактори	Характеризують ефективність використання виробничих ресурсів, рівень технологічного розвитку та продуктивність праці
3.	Ринкові фактори	Відображають рівень конкурентоспроможності підприємства, стабільність попиту на продукцію та позиції підприємства на ринку
4	Організаційно-управлінські фактори	Пов'язані з ефективністю системи управління підприємством, якістю управлінських рішень та організаційною структурою
5.	Інноваційні фактори	Визначають рівень інноваційної активності підприємства, здатність до технологічного оновлення та впровадження нових продуктів
6.	Зовнішні економічні фактори	Включають макроекономічну ситуацію, державне регулювання, рівень економічної стабільності та ризики зовнішнього середовища

Джерело: узагальнено автором на основі [1, 8–10, 13–15].

Як свідчать дані табл. 1, економічна стійкість підприємства залежить від комплексу внутрішніх і зовнішніх чинників, які охоплюють різні аспекти його діяльності. Найбільш вагомими серед них є фінансові, ринкові та управлінські фактори, які безпосередньо визначають результати господарської діяльності підприємства та його конкурентні позиції на ринку. Водночас значну роль відіграють інноваційні та виробничо-технологічні фактори, що формують потенціал

розвитку підприємства та визначають його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

У сучасних умовах особливої уваги потребує врахування впливу зовнішніх економічних факторів. Економічна стійкість підприємства визначається сукупністю економічних умов, які характеризують різні аспекти його діяльності. Зазначені нами фактори не існують ізольовано, а перебувають у тісному взаємозв'язку, формуючи цілісну систему забезпечення економічної стійкості підприємства. Фінансові фактори відображають результати господарської діяльності підприємства та його здатність виконувати фінансові зобов'язання, тоді як виробничо-технологічні фактори визначають ефективність використання матеріальних і трудових ресурсів. У свою чергу, ринкові фактори характеризують конкурентні позиції підприємства та стабільність попиту на його продукцію [8–10, 14].

У сучасних умовах особливого значення набуває взаємозв'язок економічної стійкості підприємства з його ринковою вартістю. Вартість підприємства розглядається як інтегральний показник ефективності функціонування бізнесу, який відображає результати господарської діяльності, рівень використання ресурсів, інвестиційну привабливість та потенціал подальшого розвитку [1, 13]. Зростання вартості підприємства свідчить про підвищення ефективності його діяльності та формування позитивних очікувань інвесторів щодо перспектив розвитку. Водночас зниження вартості підприємства може сигналізувати про наявність певних проблем у його функціонуванні, що потребують відповідного управлінського реагування.

**ТАБЛИЦЯ 2 — ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДХОДІВ
ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА**

№	Підхід до оцінювання	Основна характеристика	Переваги	Обмеження
1.	Фінансовий підхід	Базується на аналізі фінансових показників підприємства (ліквідність, платоспроможність, рентабельність)	Дає змогу оцінити фінансовий стан підприємства	Не враховує стратегічні та ринкові фактори розвитку
2.	Ресурсний підхід	Оцінює ефективність використання виробничих, трудових та фінансових ресурсів	Дозволяє визначити потенціал розвитку підприємства	Обмежено враховує зовнішнє середовище
3.	Системний підхід	Розглядає підприємство як комплекс взаємопов'язаних елементів управління, ресурсів та результатів діяльності	Забезпечує комплексну оцінку економічної стійкості	Потребує значного обсягу аналітичної інформації
4.	Вартісний підхід	Оцінює економічну стійкість через динаміку вартості підприємства та його інвестиційну привабливість	Відображає довгострокову ефективність функціонування підприємства	Потребує використання складних методів оцінювання

Джерело: узагальнено автором на основі [1, 8–10, 13–15].

Важливою характеристикою економічної стійкості підприємства є також здатність ефективно реагувати на вплив економічних ризиків. У сучасних умовах господарювання підприємства стикаються з широким спектром ризиків, серед яких фінансові, ринкові, виробничі та інституційні ризики. Зростання рівня таких ризиків може негативно впливати на фінансові результати діяльності підприємства, його конкурентоспроможність та ринкову вартість [3, 11–12]. Саме тому система управління підприємством повинна передбачати використання ефективних механізмів управління ризиками, що дозволяють мінімізувати негативний вплив зовнішніх і внутрішніх факторів.

З огляду на це особливого значення набуває використання сучасних підходів до оцінювання економічної стійкості підприємства. У науковій літературі сформовано декілька підходів до оцінювання економічної стійкості підприємств, які відрізняються методологічними засадами та набором показників. Найбільш поширеними серед них є фінансовий, ресурсний, системний та вартісний підходи, кожен з яких дозволяє оцінити окремі аспекти функціонування підприємства [7–9, 15].

Саме тому доцільним є порівняльний аналіз основних підходів до оцінювання економічної стійкості підприємства.

У сучасній економічній науці існує кілька підходів до оцінювання економічної стійкості підприємства, кожен з яких відображає окремі аспекти його функціонування. Найбільш поширеним є фінансовий підхід, який базується на аналізі фінансових показників підприємства. Разом з тим він не дозволяє повною мірою оцінити стратегічні перспективи розвитку підприємства.

Ресурсний і системний підходи дозволяють більш комплексно оцінити економічну стійкість підприємства, оскільки враховують ефективність використання ресурсів та взаємозв'язок між різними елементами системи управління. Однак у сучасних умовах господарювання все більшого значення набуває вартісний підхід, який дозволяє оцінити ефективність функціонування підприємства через призму його вартості та інвестиційної привабливості.

Застосування вартісного підходу дозволяє врахувати вплив стратегічних факторів розвитку підприємства, рівень економічних ризиків та ефективність управління. Саме тому використання інструментів оцінювання бізнесу може розглядатися як один із важливих напрямів підвищення економічної стійкості підприємств у сучасних умовах господарювання.

У сучасних умовах розвитку економіки особливого значення набуває використання інструментів оцінювання бізнесу в системі управління підприємствами. Оцінювання вартості підприємства дозволяє визначити ефективність його функціонування, рівень використання ресурсного потенціалу, а також перспективи подальшого розвитку. Саме тому вартість підприємства розглядається як один із ключових індикаторів результативності управлінських рішень та ефективності функціонування бізнесу [1, 13].

Застосування методів оцінювання бізнесу дозволяє комплексно аналізувати фінансово-економічний стан підприємства, оцінювати ефективність використання активів та визначати потенційні ризики, що можуть впливати на його економічну стійкість. У цьому контексті вартісний підхід до оцінювання підприємства дає можливість враховувати не лише поточні результати діяльності, а

й стратегічні перспективи розвитку підприємства, рівень його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості [7, 14].

Оцінювання вартості підприємства є важливим інструментом управління економічною стійкістю в умовах економічної нестабільності. Систематичний аналіз вартості підприємства дозволяє своєчасно виявляти негативні тенденції у його розвитку, визначати фактори, що стримують зростання ефективності діяльності, та формувати обґрунтовані управлінські рішення щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства. Таким чином, інтеграція інструментів оцінювання бізнесу у систему стратегічного управління підприємствами сприяє підвищенню рівня їх економічної стійкості та забезпеченню довгострокового розвитку.

Дискусія. Результати дослідження засвідчують наявність наукової дискусії щодо підходів до оцінювання економічної стійкості підприємств у сучасних умовах господарювання. З одного боку, у більшості досліджень економічна стійкість розглядається переважно через призму фінансових показників, що дозволяє оцінити поточний стан підприємства та його платоспроможність. З іншого боку, у сучасних наукових підходах зростає значення стратегічного та вартісного підходів, які орієнтовані на довгострокову ефективність функціонування підприємства, формування його конкурентних переваг та зростання ринкової вартості бізнесу. У цьому контексті дискусійними залишаються питання співвідношення короткострокових фінансових критеріїв і довгострокових вартісних показників у процесі оцінювання економічної стійкості підприємств, а також визначення ролі інструментів оцінювання бізнесу у системі стратегічного управління підприємствами. Особливої актуальності набуває проблема врахування впливу економічних ризиків та нестабільності зовнішнього середовища на формування вартості підприємства, що потребує подальшого розвитку методичних підходів до інтегрованого оцінювання економічної стійкості підприємств.

Висновки. Проведене дослідження дозволило узагальнити сучасні наукові підходи до трактування економічної стійкості підприємства та визначити особливості її формування в умовах нестабільного економічного середовища. Встановлено, що економічна стійкість підприємства є багатокомпонентною характеристикою його функціонування, яка відображає здатність підприємства забезпечувати стабільність господарської діяльності, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та підтримувати довгостроковий розвиток.

Обґрунтовано доцільність розгляду економічної стійкості підприємства через призму його вартості як інтегрального показника ефективності функціонування бізнесу. Вартість підприємства відображає результати господарської діяльності, рівень використання ресурсного потенціалу, інвестиційну привабливість та перспективи розвитку підприємства, що дозволяє використовувати її як важливий індикатор результативності управління.

Установлено, що застосування інструментів оцінювання бізнесу у системі управління підприємствами створює можливості для більш комплексної оцінки їх економічної стійкості та своєчасного виявлення факторів, які можуть впливати на ефективність діяльності підприємства. Інтеграція вартісного підходу в систему стратегічного управління підприємствами сприяє підвищенню обґрунтованості управлінських рішень і формуванню передумов для забезпечення їх стабільного розвитку.

Отримані результати можуть бути використані у процесі формування механізмів управління економічною стійкістю підприємств та удосконалення підходів до оцінювання ефективності їх діяльності. Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення методичних підходів до інтегрованої оцінки економічної стійкості підприємств з урахуванням вартості бізнесу та впливу ризиків господарської діяльності.

Література

1. Ареф'єва, О. В., & Городинська, Д. М. (2011). *Управління економічною стійкістю підприємств*. Європейський університет.
2. Ареф'єва, О. В., Пілецька, С. Т., & Кравчук, Н. М. (2020). Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Економіка та управління підприємствами*, 1(75), 80-89.
3. Базілінська, О. Я. (2014). *Фінансовий аналіз: теорія та практика*. ЦУЛ.
4. Gerega, O. (2020). Macroeconomic characteristics of financial and economic sustainability of trade enterprises in Ukraine. *Three Seas Economic Journal*, 1(3), 16-22.
5. Harrington, E. C. (1965). The desirability function. *Industrial Quality Control*, 21, 494-498.
6. Drucker, P. F. (1993). *Management: Tasks, responsibilities, practices*. HarperCollins.
7. Іванов, В. Л. (2005). *Управління економічною стійкістю промислових підприємств*. Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля.
8. Шаблиста, А. М. (2006). Фінансова стійкість підприємства: сутність та методи оцінки. *Економіка і прогнозування*, 2, 46-57.
9. Шамрін, Р. В. (2010). Розробка методики оцінки економічної стійкості підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*, 4(8), 103-107.
10. Шовкун-Заблоцька, Л. В. (2023). Механізм формування конкурентоспроможності підприємницьких структур у сфері агробізнесу. *Вчені записки*, 33(4), 178-195.
11. Шовкун-Заблоцька, Л. В. (2024). Формування ефективного механізму інноваційного менеджменту на підприємствах. *Вчені записки*, 36(3).
12. Shovkun-Zablotska, L., Pysarenko, V., Sierova, L., & Tegipko, S. (2024). Management and marketing of the wartime agribusiness in Ukraine. *Economics Ecology Socium*, 8(1), 64-77.
13. Яремко, І. Й. (2020). Економічний інструментарій в управлінні фінансово-економічною стійкістю сучасних торговельних підприємств. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*, 61, 12-17.
14. Ясіновська, І. Ф. (2016). Сучасні підходи до оцінки фінансової стійкості підприємств. *Європейські перспективи*, 2, 169-175.
15. Яцух, О. О., & Захарова, Н. Ю. (2018). Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Гроші, фінанси і кредит*, 29(68), 173-180.

References

1. Arefieva, O. V., & Horodynska, D. M. (2011). *Upravlinnia ekonomichnoiu stiikistiu pidpriemstv*. Kyiv: European University. [In Ukrainian].
2. Arefieva, O. V., Piletska, S. T., & Kravchuk, N. M. (2020). Adaptive management of financial sustainability of an enterprise while ensuring its economic security. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy*, 1(75), 80-89. [In Ukrainian].

3. Bazilinska, O. Ya. (2014). *Finansovyi analiz: teoriia ta praktyka*. Kyiv: TsUL. [In Ukrainian].
4. Drucker, P. F. (1993). *Management: Tasks, responsibilities, practices*. New York: HarperCollins.
5. Gerega, O. (2020). Macroeconomic characteristics of financial and economic sustainability of trade enterprises in Ukraine. *Three Seas Economic Journal*, 1(3), 16-22.
6. Harrington, E. C. (1965). The desirability function. *Industrial Quality Control*, 21, 494-498.
7. Ivanov, V. L. (2005). *Upravlinnia ekonomichnoi stiiikistiu promyslovykh pidpriemstv*. Luhansk: East Ukrainian National University named after V. Dahl. [In Ukrainian].
8. Shablysta, A. M. (2006). Financial sustainability of an enterprise: essence and evaluation methods. *Ekonomika i prohozuvannia*, 2, 46-57. [In Ukrainian].
9. Shamrin, R. V. (2010). Development of methods for assessing the economic sustainability of enterprises. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, 4(8), 103-107. [In Ukrainian].
10. Shovkun-Zablotska, L. V. (2023). Mechanism of formation of competitiveness of entrepreneurial structures in agribusiness. *Scientific Notes*, 33(4), 178-195. [In Ukrainian].
11. Shovkun-Zablotska, L. V. (2024). Formation of an effective mechanism of innovation management at enterprises. *Scientific Notes*, 36(3). [In Ukrainian].
12. Shovkun-Zablotska, L., Pysarenko, V., Sierova, L., & Tegipko, S. (2024). Management and marketing of the wartime agribusiness in Ukraine. *Economics Ecology Socium*, 8(1), 64-77.
13. Yaremko, I. Y. (2020). Economic tools in managing financial and economic sustainability of modern trade enterprises. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu*, 61, 12-17. [In Ukrainian].
14. Yasinovska, I. F. (2016). Modern approaches to assessing financial sustainability of enterprises. *Yevropeiski perspektyvy*, 2, 169-175. [In Ukrainian].
15. Yatsukh, O. O., & Zakharova, N. Yu. (2018). Financial condition of an enterprise and methods of its evaluation. *Hroshi, finansy i kredyt*, 29(68), 173–180 [In Ukrainian].

Стаття надійшла 08.12.2025; прийнята до друку 18.03.2026.